

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

• POLITIKAI NAPILAP •

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A birodalmi kancellár a háborús helyzetről

Németország nem adja vissza Belgiumot és Lengyelországot

Németország minden eszközzel megtorolja az entente kiéhezhető politikáját — A franciák ellentámadásai a Douaumont—Vaux vonalon és Haucourtnál összeomlottak — Tüzérharcok a Narocz—Wisniew szakaszon — Az olasz hadügyminiszter lemondott

Bethmann-Hollweg a háborús helyzetről

Berlin, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A birodalmi gyűlés mai ülésén Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár zsúfolt terem és tömött karzatok előtt nagy beszédet mondott az általános katonai helyzetről.

A kancellár elsősorban a szövetséges Törökország hadszínterein lejátszódott eseményekről emlékezett meg. Az entente Dardanella akciója kudarcot vallott és fiaskóval végződött az angol vállalkozás Mezopotamiában is. — Kut-el-Amarában az ellenség körül van zárva. Az óriási tulsúlyban levő oroszok Erzerumot megszállották ugyan, de előnyomulásukat a törökök sikeresen föltartóztatták. Rátért ezután az európai harctéri helyzet ismertetésére. Az oroszok tömegrohamai — ugymond — Hindenburg frontjánál és Kelet-Gajiciában szövetségeseinknél éppen úgy összeomlanak, mint az olaszok támadásai az Isonzonán. — Ellenségeink azt hisszék, hogy katonai erőnk fogytán van s hogy csapataink erkölcsi ereje összeroppan. Ezekre a vádaskodásokra mi Verdunnel felelünk.

A kancellár ezután a gazdasági helyzettel foglalkozott s a következőket mondta: Ellenségeink most kiéhezhetővel próbálkoznak. Számításuk meddőknek fog bizonyulni. Termésük még sohasem volt olyan kedvező, mint jelenleg, ugyanígy, hogy tekintélyes tartalékok vihetünk át a jövő esztendőre.

Különös figyelmet keltett a kancellár beszédének az a része, mely a semlegesekkel való viszonyról foglalkozott. Elvárjuk a semlegesektől, — mondta — hogy amiként mi tiszteletben tartjuk az ő jogukat, úgy ők is ismerjék el azt a jogunkat, hogy ellenségeinknek az emberi jogokat kicsufoló kiéhezhető politikájá-

val szemben minden megtorló eszközt igénybe vehessünk.

Beszédének végén a kancellár a béke kérdésére tért ki, melyről a következőkben körvonalazta álláspontját: Az ellenséges államok fővárosaiban elhangzott beszédekből a békére való hajlandóságot nem lehet konstatálni. Asquithnak arra a kijelentésére, hogy a háborúnak az a célja, hogy Poroszország katonailag véglegesen megsemmisítsék, kardunk adja meg a választ. A helyzet kialakult, a további emberpusztításért ellenségeinken szárad a felelősség. A békének a vérzőzomból, a milliók sírjából kell előállania. Belgiumban és Lengyelországban nem lesz statusquo ante. Belgium el-franclásodását nem engedjük meg és vajjon Asquith felteheti-e, hogy a kifosztott, felgyújtott és megvesztegetett Lengyelországot Németország valaha is önként kiszolgáltatja a reakcionárius Oroszország uralmának? Azzal végezte beszédét, hogy rendületlenül bizik a német hadsereg és a szövetséges seregek végső győzelmében.

A kancellár beszédét általános nagy lelkesedéssel fogadták és különösen ott tört ki frenetikus tetszés, amikor a gazdasági helyzetet vázolta s hangsúlyozta, hogy Németország minden rendelkezésére álló eszközzel kész megtorolni az ellenség kiéhezhető politikáját. De kitörő taps fogadta azt a bejelentését is, hogy Belgiumot és Lengyelországot Németország nem adja ki a kezéből.

A belga-francia harctér

Berlin, április 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Az Argonneokban és a Maas vidékén a tüzéségi harcok lankadatlan hevességgel tovább folynak.

A helyzet nem változott.

A Maas baloldalán megakadályoztuk a franciákat abban, hogy újból megszállják a Haucourtól északkeletre levő malmot. — A Douaumont-erőd környékén, az erődtől dél-nyugatra eső vonalaink és a Caillette-erdő északi részében levő állásaink előtt az ellenség ismételt ellentámadásai tegnap is véresen összeomlottak.

A lotharingiai és az elzászi arcvonalon csapatainknak több járőr-vállalkozása sikerrel járt.

A nyugati harctéren márciusban lefolyt légi harcok eredménye a következő: Német veszteség: Légi harcban 7 légi jármű vesztett el, a földről lelőttek 3-at, eltiint 4. Összes veszteség: 14 légi jármű. Francia és angol veszteség: Légi harcban elvesztett 38 légi jármű, a földről lelőttünk 4-et, önkéntelenül leszállt vonalainkon belül 2. Összes veszteség: 41 légi jármű. Ezek közül birtokunkba jutott 25, a többi 16-nak lezuhanását pedig kétségtelenül megfigyeltük.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A német vonalak áttörhetetlenek

Manchester, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Manchester Guardian írja, hogy az angolok kilátásai, hogy a német vonalakat áttörjék, kedvezőtlenek. A német front áttörése csak borzalmas emberáldozattal volna elérhető.

A 30 és felesek Verdunnál

Gent, április 5. A lyoni Neuvelliste jelenté Párisból: Az ellenség a két szárnyunkon akar megtámadni bennünket, hogy egyrészt Vaux és Douaumont között, másrészt Malancourt és Avocourt között megrendítse állá-

URANIA

Ma utoljára!

Schildkraut-sorozat II.

A bölcsődal

(Das Wiegenlied)

dráma 4 részben.

A főszerepekben:

Rudolf Schildkraut

Egide Nissen

Leopoldine Konstanin

Josif Schildkraut.

Mussatól — Berlinig

pompás 2 felvonásos

bobózat.

A főszerepekben Arnold Rick

A legújabb háborús hírek.

Eltámadás 5 órákor megkezdett,

7 és 9 órákor rendezés helyarád.

APOLLO

Ma, csütörtökön

előadások 5 órákor

megkezdett, 7 és 9 órákor

rendezés helyarád.

Henny Porten

vígjáték újdonság

Személmű

baleset

szalon vígjáték

3 felvonásban.

Művészet

dráma 2 felvonásban.

Szappanhab

kisasszony

vígjáték.

Háborús hétszemle

harctéri felvétel.

sainkat. A tegnapi nap nagyon mozgalmas volt. Már hajnalban megkezdődött az ágyuzás a nehéz ütegekből. Órák hosszat 30 és feles bombák zuhantak vonalainkra és lövészárkainkba, felszakították a földet és szétrombolták akadályainkat.

A harcok a Caillette-erdőben

Nagy főhadiszállás, április 5. (P. Ll.) A Douaumont-erőd és Vaux falu közti szakaszon a legnagyobb tüzéségi előkészítés után március 31-én kezdődött és éjjel-nappal folytatott elkeseredett harcokban, ember-ember elleni küzdelemben és a legintenzívebb tüzéségi zárótüz kíséretében halálmegvető csapatunk a franciák legszivósabb ellenállása dacára, tegnap éjszaka elfoglalták a Caillette-erdőben a franciák több, rendkívül megerősített és gépfegyverekkel felszerelt hadállását és az ellenséget hátraszorították az erdőben. Az 1 kilométer hosszú és 300 méter széles erdő-részlet Douaumont-erődtől délre, egy 280 méter magas hegycsúcson terül el, amely északról a Douaumont-erőd és Vaux falu közti út határos és a Vaux falu nyugati kijáratánál fekvő tóig húzódik. Nagy energiával előretörő csapatunk nemcsak a természeti nehézségeket, de a rendkívüli művészettel kiépített akadályokat is, dacára az ellenség gyilkos tüzelésének, győzelmesen leküzdötték. A franciáknak mind nagyobb erőfeszítéssel megismételt összes ellentámadásai, hogy az elvesztett állásokat és védelmi műveket visszafoglalták, csapatunk szivós ellenállásán meghiusultak. A Vauxnál március 31-ike óta ejtett sebesületlen foglyok száma a Caillette-erdőbeli foglyokkal együtt 30 tisztre és 1465 emberre, a zsákmányolt gépfegyverek száma pedig 13-ra emelkedett.

131 francia kém

Páris, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A szenátus ülésén Malvy belügyminiszter egy hozzá intézett interpellációra kijelentette, hogy 131 kémét ítélték el. Ezek közül 60-at halálra, 28-at kényszermunkára, 43-at fogházra ítélték.

Angol jelentések a legutóbbi Zeppelin-támadásokról

Rotterdam, április 5. (Az Est.) Londonból jelentik hivatalosan: A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka történt Zeppelin-támadásban hat német léghajó vett részt. Azok a gépek, melyek Skócia fölé repültek, 36 robbanóbombát és 17 gyújtóbombát dobtak le. Néhány lakóházat és fogadót tettek tönkre. Eddigi jelentések szerint hét férfi, három gyermek halt meg, öt férfi, két nő, négy gyermek megsebesült. Az a Zeppelin, amely Anglia északi partja fölött szállott el, 22 robbanó és 15 gyújtóbombát dobott le. A két Zeppelin, amely Anglia keleti grófságai fölött keringett, 33 robbanó és 65 gyújtóbombát dobott le. Az emberéletvesztésegekről és balesetekről eddig nincs hír.

A borzalom három éjszakája

Köln, április 5. A Kölnische Zeitung a Zeppelinek Anglia elleni támadásai alkalmából a következőket írja: A távolság nem védi többé a szigeteket, ahol a világtörténelem leggonoszabb uralomvágya talált otthont. Az angoloknak meg kell szivlelniök azt a tanulságot, melylyel ez a három éjszaka szolgált nekik. A német léghajók mind gyakrabban és mind mélyebben hatolnak be Angliába. Mind borzalmasabb fegyverekkel jönnek és minden újabb

látogatásuk alkalmával jobban megtanulják, hogyan kerülhetik ki az ellenség ellenrendszabályait. Az angolok azok, akik megakadályozzák a borzasztó háboru végét és azzal kérkednek, hogy még évekig akarnak harcolni. Nos, ebből a három éjszakából megtanulhatják, hogy a háboru folytatása egyre borzasztóbb meglepetéseket hozhat rájuk.

Dänkirchen bombázása

Gent, április 5. Párisban a legvadabb hírek keringnek, hogy Dänkirchenben a német Zeppelinek bombái iszonyu pusztításokat vittek véghez. Egy verzió szerint a dänkircheni kikötőben sok hajót semmisítettek meg a robbanások. A pánik oly nagy Dänkirchenben, hogy a polgári lakosság ezrével menekült. A cenzura megtiltotta a részletek közlését.

Páris elégedetlen a konferencia miatt

Lugano, április 5. Ugy látszik, Párisban nagyon elégedetlenek a párisi konferencia eredményével, mert a Secolo hivatalos francia képviselője meglehetősen pesszimiztikus tudósításokat küld lapjának. A vezető párisi köröknek az a benyomásuk, hogy a konferencia tagjai minden jóakarattal melletti is, figyelmen kívül hagyták a közös vállalkozás praktikus oldalát. Szép és jó dolog, ha újabb ünnepélyes tanúságot tesznek a világ előtt az entente létezéséről, azonban kérdés, hogy ezzel elérik-e a sikert is. Az entente-országok sajtója éppen ezért — a helyett, hogy „a győzelem konferenciáját” idő előtt ünnepelné, inkább arra nógatja a kormányokat, hogy legalább a legközelebbi párisi konferencia döntő sikerének biztosítását mozgósítsák elő.

A fegyveres Hollandia

A holland—német viszony kltúnó

Berlin, április 5. A Vossische Zeitung hágaai tudósítója közli, hogy azok a hírek, amelyek tegnap délután a holland törvényhozás titkos üléséről kiszivárogtak, igazolják azt a feltevést, hogy a hollandi kormány által elrendelt intézkedések éppenséggel nincsenek összefüggésben olyan változással, amely Hollandia és Németország viszonyában állott volna be, mert ez a viszony a lehető legjobb és alapos a remény, hogy egykönnyen nem is fog változni.

Nagy nyugtalanság Hágában

Hága, április 5. Alig csillapult le némileg a közönség nyugtalansága, ismét új intézkedések történtek. Arra nézve azonban, hogy tulajdonképpen mi is történik, a hallgatag beavatottak kis körén kívül még mindig tájékozatlanok az emberek. Senkisen tud bizonyosat és a hatóságok vagy a félhivatalos testületek minden újabb intézkedése újra fokozza a nyugtalanságot. Így a németalföldi államvasutak a váro-

son kívül terjedő minden szabadságolást visszavontak. Több postahajó elindulásának elmaradását is szimptomatikusnak tekintik, mert a kormány legutóbbi intézkedései következtében az utazást nem tartják lényegesebben veszélyesnek, mint azelőtt. A tengerentuli postát ezen a héten már csak szerdán indítják el és pedig Anglián át.

A buvárhajó-háboru

Az angol-francia forgalom megszűnt

Páris, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Havre és Anglia közötti hajóforgalmat hétfőn megszüntették. Ezzel az Anglia és Franciaország közötti személyforgalom megszakadt.

Elcsúszott angol hajók

Rotterdam, április 5. Londonból jelentik: A Perth glasgowi gőzöst elsüllyesztették. Hat ember elveszett, nyolcat megmentettek. — A Benjairy angol bárkát torpedólövés elsüllyesztette. Személyzetét megmentették.

Kopenhága, április 5. A Politiken közli, hogy a legutolsó időben semleges államok gőzösein kívül összesen 29 nagyobb angol szállítóhajót süllyesztettek el, amelyek együttesen 60,000 tonna rakodóhelyet jelentenek.

A német—amerikai viszony

Frankfurt, április 5. Mint a Frankfurter Zeitung jelenti, a newyorki reggeli lapok alig tesznek említést a buvárhajó-kérdésről. Ugy látszik, hogy a válság elmúlt.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, április 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás hivatalos jelentése.

A helyzet mindenütt változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Különösebb esemény nem történt.

A Narocz- és a Wisniew-tó közötti arcvonal-szakaszon az orosz tüzéség tevékenysége fokozódott.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Hindenburg katonái között

Berlin, április 5. A Tägliche Rundschau jelenti Hindenburg főhadiszállásáról: Hindenburg tábornagy tegnap meglátogatta seregének csapatteit s először is a saarbrückeni hadtestet, amelynek kiváló része volt abban, hogy az orosz offenzíva összeroppant. A katonák kitörő lelkesedéssel fogadták a vezért. Hindenburg később elvegyült az egyes ezredek között és a lotharingiai ezredhez ment, amely az oroszok első rohamát felfogta, aztán ezredparancsnokának személyes vezetésével ellentámadásra indult. A tábornagy a sorok elé hívta azt az elszászi legényt, aki a kézigránatküzdelemben egymaga olyan sűrűn vetett kézigránátokat egy orosz lövészárkrészbe, hogy az ellenség onnan hanyathomlok menekült. — Hindenburg a császár nevében maga tüzte a derék katona mellére az első osztályú vas-keresztet.

A közelgő Húsvét-Peszach alkalmából tiszteletteljesen kérem a n. b. vevőközönséget, sziveskedjék b. rendelmenyöt lehető mielőbb feladni, mert egyrészt a nagy áruhiány, másrészt a a személyzeti nehézségek a pontos kiszolgálást igen megnehezítik.

Ullmann Salamon

fűszer- és osemegenagykereskedése
Ferencz József-ut 69., a Vármegyeházával szemben.
Telefon 392.

Az orosz offenzíva összeomlása

Berlin, április 5. A *Lokalanzeiger* jelenti az orosz határról: Az orosz sajtó katonai kritikái, akik már a *postavy*-i német állások ellen intézett első orosz rohamok kudarcát után előkészítették az orosz közvéleményt az orosz támadások sikertelenségére, most beismerik, hogy az orosz támadó akció nem haladt előre. Az orosz offenzíva összeomlásának igazi okait azonban elhallgatják és a borzasztó, járhatatlan terepet és a nagy áradások bekövetkezését mondják a támadó akció beszüntetésének okaiul, egyszersmind azonban biztosítanak arról, hogy a terepviszonyok javulása után az orosz offenzíva újra megkezdődik. Más lapok viszont azt a véleményt fejezik ki, hogy most már a németek nagystílű támadó operációi várhatók.

Az olasz háború**Az olaszok átcsoportosítanak**

Lugano, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) Észak-Olaszországban nagy csapateltolások észlelhetők. Az olasz seregek átcsoportosítása folyamatban van.

Az olasz hadügyminiszter lemondott

Róma, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) Zupelli tábornok hadügyminiszter lemondott és a frontra megy. Utódául a király Pablo Marone tábornokot nevezte ki.

Asquith az olasz királynál

Lugano, április 5. Asquith angol miniszterelnök Rennel római angol nagykövet és Ratchiff tábornok társaságában az olasz főhadiszállásra érkezett. Udineben Brusati és Porro tábornokok fogadták a miniszterelnököt, aki Viktor Emdnuel királynál kihallgatáson jelent meg. Az audiencia után Asquith Párisba utazott.

**A balkáni harctér
A német jelentés**

Berlin, április 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Semmi újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

**Görögország nem engedi Szalonikibe
a portugálokat, sem az olaszokat**

Athén, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A görög minisztertanács elhatározta, hogy a portugál és az olasz csapatoknak Szalonikiben várható partraszállását minden hatalmi eszközzel megakadályozza.

Az olaszok Epiruszban

Lugano, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A *Messagero* jelenti, hogy az olasz csapatok Felső-Epiruszban előrenyomultak.

Valona ostroma előtt

Zürich, április 5. A *Chronos* athéni újság jelenti *Santi Quarantából*: Lassankint elkészül Valona város körülvétele és ostroma s az olaszok várják a város lövetését. Az olasz csapatok föladták eredeti előretolt állásaikat és második, jól megerősített védelmi vonalukra vonultak vissza. Valona körül értékes földalatti erődítményeket létesítettek. — A várost uraló magaslatokon olasz ütegek állanak.

A lap végül jelenti, hogy a kikötő előtt a szállítóhajók egész sora vesztegel, hogy a szükségessé válható visszavonulás esetére fölvegyék a csapatokat.

Santi Quarantából érkezett újabb jelentés szerint Piacentini tábornok, Bertotti tábornok utóda, 60,000 emberrel rendelkezik. Híre jár, hogy Kortuból mintegy 20,000 főnyi szerb csapatokat fognak Valonába vinni.

Kalodent

Fog-krém

90 fillér.

**A városi főorvos
a kedvezőtlen közegészség-
ügyi viszonyokról****A közigazgatási bizottság ülése**

Debrecen város közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán elnöklésével ma délután tartotta Rendes havi ülését. Nagy érdeklődést keltett Tüdös Kálmán dr. városi főorvos jelentése, amely Debrecen város kedvezőtlen egészségügyi viszonyaira világít rá és sürgős intézkedéseket kíván, amelyekből javulás várható.

Tüdös Kálmán dr. főorvos jelentésének fontosabb részei következően hangzanak:

A közegészségügyi viszonyok márciusban igen kedvezőtlenek voltak. A halálozási szám magasabb lett, mint februárban. A szülések száma 163 volt, a halálozásoké 227, tehát megint 64-gyel csökkent a város lakossága. A halottak legnagyobb része gümőkóros volt: 35, hevenyragályos betegség 23, a csecsemők görce 18. Mind olyan adatok, amelyek a közegészségügyi viszonyok általános romlásáról tanuskodnak. — Megdöbbentően nagy volt a közalapok terhére gyógykezelték száma: 734, ami viszont a szegényebb néposztályok rossz egészségi állapotának bizonyossága. A hólyagos himlő terjedésének megakadályozására a város különböző fertőzött helyein 421, a közigazgatási fogházban letartóztatottaknál pedig 103, összesen 527 újraoltás eszközöltetett. Intézkedés történt, hogy a kötelező oltások és újraoltások már április hó 16-án megkezdhetők legyenek s hogy az oltási napokon minden jelentkező fölött is díjtalan újraoltásban részesülhessen.

A közegészségügyi viszonyok valóban ijesztő mérvű rosszabbodásának okait kutatva, ezeket a rendelkezésre álló adatokból és beérkezett jelentésekből nem nehéz megállapítani. A halálozások nagy számát gümőkór, különféle hevenyfertőző betegségek és a csecsemők görce idézte elő. Mind olyan betegségek, melyek a legszorosabb összefüggésben állanak a közegészségre általánosságban ható tényezőkkel. Mert tévedés azt hinni, hogy a ragályos betegségek elleni küzdelemben a fertőtlenítés volna a leghatásosabb fegyver. — Ez csak a jobbmódu lakosságnál fejtheti ki hatását, míg a szennyben, nyomorban éhez embertömegnél teljesen illuzórius. Hiábavaló minden elkülönítés, fertőtlenítés, ha az általános viszonyok megfelelő javításáról, továbbá egészséges és elegendő táplálkozásról, a tisztaság fenntartásáról gondoskodás nem történik. Már több ízben rámutattam arra, hogy a város külterületei viz alatt állanak s e helyeken a lakosság, mintegy 30,000 ember, jóvizű kutak hiányában a trá-

gyalével s egyéb fertőző anyagokkal berondított nyitott kutakból iszik, főz és mos. Rámutattam arra is, hogy a gyermek- és gümőkór okozta halandóság céljából a hatósági tejet elsősorban a csecsemők és betegek táplálkozására kellene fölhasználni, mert az egészséges felnőttek pótolhatják a tejet másnemű táplálékkal is. A közigazgatási bizottság már hozott is határozatokat e tekintetben. Kötelezte a város hatóságát a külterületeken 12 jóvizű kut furatására és arra, hogy a külterületek állóvízeinek elvezetéséről gondoskodják, nemkülönben határozatot hozott arról is, hogy a hatósági tejet elsősorban csecsemők és betegek részére biztosítsák. Mind e határozatok papíron maradtak. — A beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy a Cierébi-, Nyilas-, Szotyori-telepeken, a régi téglavetőben annyi a víz, hogy a miatt már sok épület összeomlott, az árkokban pedig poshadt víz büzlik, továbbá a Márk-telep és a Homokkert határára a vízállás még a gyaloguton is oly magas, hogy a lakosság csak úgy tud ott járni, hogy trágyával és szeméttel feltöltötte az utakat; a Bihari-telepen a hosszú Onossay-utca végig víz alatt van.

A kultuszminiszter a belügyminiszterrel egyetértőleg fölhitva a törvényhatóságot, hogy a népegészség megvédése érdekében az iskolákat ellenőriztesse és a közegészségügyi viszonyokat orvosoltassa. A múlt hónapban tapasztalatról jelentést tettem a polgármesternek és határozatot hozott a tanács a hiányok megszüntetésére, azonban minden itt is a régiiben maradt. A homokkerti iskola pincéje tele van vízzel s emellett a magas talajvíz a kutba is befolyván, annak vizét is megfertőzi. — A nagycserei iskola körül december óta vízállás van és az épület összeomlásától lehet tartani. A macsi iskola kicsi, sötét, dohos, piszkos. A belvárosban a Miklós-utcai ref. leányiskolánál, az Egyház-téri, a Leány-utcai iskolánál a félreesőhelyek tűrhetetlen állapotban vannak, a József kir. herceg-utcai ortodox izr. elemi iskola tulsufolt, a tantermei egészségtelenek, az Eötvös-utcai iskola padlózata korhadt.

A főorvos jelentése kapcsán hosszas vita indult meg a telepek víztelenítésének kérdéséről. Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Aczél Géza főmérnök, Fejér Ferenc dr., Balkányi Miklós dr., Magoss György dr. főügyész, Tüdös Kálmán dr. felszólalásai után Domahidy Elemér főispán összefoglalta a vita eredményét, hogy a víztelenítés kérdése csakis az érdekeltségekből alakítandó víztársulat által oldható meg. A bizottság ezt az álláspontot elfogadta és fölhitva a polgármestert, hogy az érdekeltségi körzetet a kulturmérnökség útján állapítsa meg és a városi tanács minél előbb tegyen ez ügyben előterjesztést a közgyűlésnek. Továbbá a telepeken jó ivóvizű kutak sürgős létesítését is szükségesnek tartja a bizottság, amely különben tudomásul vette a főorvos jelentését.

KÖNYVET A HARCTÉRRE!

Az Országos Hadsegélyező Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére. A küldemények a Vörös Kereszt Szeretet-adomány osztályhoz (Budapest, V. Lipót-körut 1.) címzendők. — A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szeretetadomány a harctéren levő katonák számára”.

Urania

Előleges jelentés!

Péntek—szombat—vasárnap

A nagy eset

Szenzációs bűnügy.

Izgalmas jelenetekkel teli detektív-dráma.

Apollo

Előleges jelentés!

Prof. Nick Fantom

első kalandja

Rob Robin gyémántjai.

Péntek, Szombat, Vasárnapon.

HIREK

— **A magyar és közösiügyi címer.** Rugonfalvi Kiss István dr. egyetemi tanár a Népszéri Főiskolai Tanfolyamon csütörtökön délután 6 órakor folytatja A magyar és közösiügyi címerrel szóló előadását, amelyben a magyar állam közösi címereit, az idegenből származott uralkodó családok alatt a magyar címer változatait és a legújabb címerrendezés jelentőségét fogja ismertetni, kiterjeszkedve az uralkodóházhoz, Ausztriához és Bosznia-Hercegovinához való viszonyunkra is. Minthogy ismertetését ötven vetített kép bemutatása mellett tartja meg, a vetítés sikere érdekében az előadás a szokottnál később — napnyugta után — fél 7 órakor kezdődik a vármegyeház dísztermében. — Az előadáson az egyetem vendégeket szívesen lát.

— **26,973 métermázsa rejtett készletet** kutattak föl Debrecenben. A városi közigazgatási bizottság ma délutáni ülésén Embert Géza kir. pénzügyigazgatóhelyettes jelentette, hogy március hónapban 31,506 korona 56 fillér jövedelmi adó és 85,720 korona 3 fillér egyenesadó folyt be. A pénzügyigazgatóság április 3-ig 7573 család részére naponta 11,263 korona 85 fillér hadisegélyt, a háboruban eltiúntak, elesettek vagy rokkantá váltak családjai részére pedig 813 tételben 141,670 korona évi segélyt utalványozott ki. Beszámol a pénzügyigazgató jelentése az eltiúnt gabona- és lisztkészletek fölkutatásáról is. A kutató közeg március 3-tól április 1-ig 22,548.04 métermázsa be nem jelentett készletet kutattak föl. Ehhez hozzáadva a március 2-ig fölkutatott készleteket: 4425.08 métermázst, összesen 26,973.12 métermázsa az eddig fölkutatott készlet. Ez a mennyiség azonban apadni fog, mert a kihágási eljárás során leszámítják belőle a tulajdonosokat a rendelet szerint megillető mennyiséget.

— **A Jótékony Hadbazar április hó 10-én megnyílik.** Mint már közöltük, a Jótékony Nőegylet és a debreceni Hadsegélyző Hivatal elhatározta, hogy Jótékony Hadbazarát létesítenek hadi jótékonyági célokra. A Humanic bécsi cipőgyár a debreceni üzlethelyiségét teljesen díjtalanul átengedte a nemes célra. — A nőegylet hölgyei nagy buzgósággal rendezik a Bazárt, ahol megszabott olcsó árak mellett csinos emléktárgyakat, husvéti tojásokat, locsolókat, a női par-iskolában és a zárdában készült kézimunkákat, képes levelezőlapokat, játéktárgyakat, stb., egymást fölváltva fogják árultani. A buzgó, áldozatkész urasszonyok arra is vállalkoztak, hogy az utcán a közönségnek kis sátorban árulják a szövetséges poharakat, csupokat, virágtartókat, stb. A közönség támogatása mellett remélhetőleg sikerülmi fog a jótékony célú Hadbazar. Tisztelettel kéri a rendezőség a közönség szíves pártfogását. A városban szétküldött felhívásokban kért bármilyen csekély összeget, apró tárgyakat, vagy kis kézi munkákat, stb. ezúton is tisztelettel kéri a rendezőség, de most már az üzlethelyiségbe (Piac-utca, Takarékpénztári palota) küldeni.

— **A pászka kiváltása.** A debreceni izr. hitközség előjárósága közli: Van szerencsénk értesíteni, hogy módunkban van a kormányrendeletileg személyenként engedélyezett két kilogramm pászkát (beleértve a dara is) alábbi árak mellett kiszolgáltatni. Akik kevesebbet rendeltek, csak a megrendelt mennyiséget kötelesek átvenni. A pászka f. hó 5-én A—C; 6-án H—M és 7-én N—Z nevek által d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig a pászka raktárban (József kir. herceg-u. 26.) önköten átveendő. Debrecen, 1916. április 2. A z előjáróság. Árak: Pászka I. r. 3.—, II. r. 2.50, III. r. 2.— Dara: I. r. 3.40, II. r. 2.60 korona.

— **Tilos a piros tojás.** A hivatalos lap mai száma közli a kormányrendeletét, mely szerint a tyuktojásnak a husvéti ünnepek alkalmából szokásos festése vagy hasonló kikészítése, továbbá az ily festett vagy kikészített tyuktojásnak forgalomba hozatala az ország egész területén tilos. Aki e rendelet rendelkezését megszegi, kihágást követ el és 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel súlytható. A rendelet április 5-én lépett életbe.

— **Frank Sándor női divat céghez** megérkeztek a legújabb szabású blousok. Telefon 12-56. szám.

— **Szállítási igazolvány-kényszer a kávéra.** A Budapesti Közlöny mai száma közli a kormányrendeletét, amely a mezőgazdasági termények, liszttermékek és egyes mezőgazdasági ipari termékek szállításáról és vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításukhoz szükséges igazolványokról kiadott rendeletben foglalt rendelkezéseket kiterjeszti mindennemű kávéra is.

— **Schildkraut** ma bucsuzik az Uránia közönségétől a Bölcse dal című négy felvonásos drámában. Schildkraut újat nem mondhatunk, sem róla, sem művészetéről, mert ez utóbbi a dramaturgiában már mint példánykép szerepel. — Jegyek reggel 9 órától válthatók az Uránia irodájában. Telefon 12-51.

— **Anyakönyvi statisztika.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban március folyamán 163 születést és 227 halálozást jelentettek be. Házasságot kötött 35 pár, és pedig 21 református, 1 római katolikus, 1 görög katolikus, 3 izraelita és 9 vegyes vallású.

— **Visszaélés a liszt-kiméréssel.** Megirtuk, hogy a rendőrség eljárást indított az István-gőzmalom Csapó-utcai lisztárúsító raktárának személyzete ellen, mert a vevők részére kevesebb lisztet mértek ki, mint amennyiről a beszolgáltatott lisztutalvány szólt. Ebben az ügyben a rendőrség ma ítéletet hozott. A kihágási bíró Montai Barna raktárnokot 20 napi elzárásra átváltoztatható 400 korona, Hora Dániel segédét 3 napi elzárásra átváltoztatható 50 korona pénzbüntetésre ítélte. — Montai Barna főlebbezést jelentett be, Hora Dániel megnyugodott az ítéletben.

— **Tömeg-katasztrófa egy angol löpőgyárban.** Londonból jelentik: A múlt hét végén a kenti löpőgyárban nagy tüz pusztított. — Több robbanás történt. Véletlen baleset okozta a tüzet, amelynek állítólag mintegy 200 áldozata van.

— **Szerelmi baleset.** Kitünő mulatsággal szolgált a közönségnek az Apollo tegnapi bemutatóján műsorra került kacagató vígjáték, a Szerelmi baleset. A főszereplő, Henny Porten, ugyancsak kitett magáért. Művészilag szépet, főleg pedig bájosan mulattatót nyújtott, úgy, hogy a közönséget az est folyamán mindvégig derűlttségben tartotta. A kitünő vígjáték ma utoljára lesz műsoron az 5, 7 és 9 órai előadásokon.

— **Külföldi bélyegekből** igen szép választék érkezett Aczél antikváriumába. Ritka háborús újdonságok és más ritkaságok. Első Takarékpálotában.

— **Cipőüzlet áthelyezés végett** a raktáron levő összes cipőim minden elfogadható árban kiárúsítom. Amerikai egész varrott cipő 20 korona. Nagy cipőárúház, Hatvan-utca 8.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Megnyílt

a kézimunka-kiállítás Piac-utca 73. sz., Tihanyi-házban, ahol is szebbnél-szebb kézimunkák lesznek elárúsítva.

Somossy László cég

HÁLDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA

Tavaszi újdonságok
Divatkelme, Ruhaselyem,
Ruhavászon, Zephir,
Karton, Grenadinokban
óriási választék!

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőlő hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Modern
2-3 szobás, villanyvilágítással ellátott nyári lakást keresek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Krámer Józsefné
„Bika”-bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Büdszentmihályon
(Szabolcs m.) egy újonnan, modernül berendezett fodrász-üzlet nagyon kedvező feltételek mellett bérbeadó. Feltételeket Lukács Gyula ottani lakos tudatja.

Gyakorlott
elárúsítónő azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Raktárnok
esetleg jobb irodai szolgát azonnali belépésre keresünk. Kubinyi Lajos és Társa, Gróf Degenfeldtér 6.

Monostorpályi határában
300 hold szántóföld 5 holdas parcellákban is hasznosbérbe, felibe, vagy harmadába kiadó. Értekezhetni Telek Péter ispánnál Monostorpályiban, vagy a Debreczeni Gazdák Bankjában, Kosuth-utca 17.

Aranyat-ékszert, brilliánt, zálogjegyet vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Uri lakás
butorozva vagy anélkül, nagy gyümölcsös, veteményes kerttel kiadó. Telefon 39.

Olcsó elpök
Knöpfler, Csapó-utca 22. Cipő-eladásban jártas leányt felveszek.

Nős házmester
kerestetik 1916. május 1-től belépésre. Értekezhetni lehet Thalys Kálmán-utca 3.

Ügyes,
tisztességes, jól öltözött ügynökök, kik magánfelek látogatásához értenek, fix fizetés és jutalékra felvétetnek. Jelentkezés csütörtök délelőtt 10 órakor az Arany Bika szálloda portájánál.

Gyógyfürdő
vasutállomás mellett, 20 hold földdel, jó forgalmu, betegség miatt eladó. Alföldy László főrdős, Hajdunánás.

30-40 mássa
hagyma, eladó bővebbet a kiadóhivatalban.

Kocsis kerestetik.
Jelentkezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kosuth-utca 17.

UTAZÓNAK

Hajdumegye területére keresek oly rokkant katonát, aki háborús emléképek eladásával akar foglalkozni. Napi biztos keresete 40-50 korona. Szükséges tőke 100-200 korona. **Sz. Székely György, Budapest, I., Fehérvári-ut 36., felelelet 4.**

Legszebb

háborús újdonság!

Épen most jelent meg

Uray Sándor debreczeni ref. lelkész, kiváló népies író műve:

ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ HÓSEINK SIRHALMÁRA.

Vigasztaló könyvecske a világháború gyásztviselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bizonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyei felszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász télenyisége helyett az Istenben bizó munka mezejére visszatér s áldást mond még arra is, aki kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hisszük, hogy ez a mű hatalmas eszköze lesz magyar népünk talpraállásának s a fájó mult helyett egy szebb jövő megteremtésének. A 160 oldalra terjedő 12¹/₂—8¹/₂ cm. nagyságú, zsebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv ára diszes fekete kemény vászonkötésben, dombornyomással és aranyozott címfelírral darabonként 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvkiadóhivatala
Debreczen, Piac-utca 49.